

Förrådplanering och hantering – vårdhygieniska aspekter

Syfte

Att bibehålla renhetsgraden ända fram till användning.

Exempel på material som rutinen avser

- **Höggradigt rent material;** flergångsmaterial som är rengjort och desinfekterat i en diskdesinfektor. Till exempel rondskolar och instrument.
- **Fabriksrent engångsmaterial;** till exempel icke sterila kompresser och förbandsmaterial. Materialet är inte steriliserat eller desinfekterat i diskdesinfektor, utan tillverkaren garanterar renheten.
- **Sterilt material;** till exempel sterila kompresser, sterilt omläggingsmaterial, sprutor, spetsar, kanyler, material för blodprovstagnning och instrument som steriliserats. Materialet har genomgått en steriliseringsprocess hos leverantören eller i regionen.

Benämning på förpackningar

- **Transportförpackning** är ett samlande och skyddande emballage under transport av avdelningsförpackningar med samma produktinnehåll.
- **Avdelningsförpackning** ett en samlande och skyddande förpackning för enskilda produktförpackningar av samma slag.
- **Produktförpackning** är en skyddande förpackning för den enskilda

Produkt

Produktförpackning

Avdelningsförpackning

Transportförpackning

Förrådens utformning

- Lokalerna ska vara ändamålsenliga för det material som förvaras där.
- Förråden ska vara överskådliga och rymliga så att materialet kan förvaras i sin avdelningsförpackning
- Material ska förvaras på hyllor eller i skåp i rum med stängd dörr som inte är genomgångsrum. Material får inte förvaras på golvet
- Sterilt och höggradigt rent material skyddas från direkt solljus och fukt samt förvaras dammfritt i avskilt förråd eller i stängda skåp eller lådor [Förvaring - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#)
- Produkter av olika renhetsgrad ska förvaras åtskilda. Om de måste förvaras i samma skåp placeras material av högre renhetsgrad på hylla ovanför material av lägre renhetsgrad
- Öppnandet av transportförpackningar ska ske utanför det stängda förrådsrummet/skåpet. Skydda arbetskläderna med skyddsförkläde
- Tvätta och desinfektera alltid händerna efter att du har hanterat transportförpackningen och innan du tar i det sterila och rena materialet
- I förrådet ska det finnas en vägghängd handdesinfektionshållare, samt ytdesinfektion för att kunna desinfektera ytor
- Det ska också finnas brickor/rondskålar eller vagnar för transport av material i nära anslutning
- Undvik stora lager

Påfyllning av förråd

- All påfyllning sker med desinfekterade, torra händer
- Kontrollera vid upppackningen att alla förpackningar är hela och rena. I skadade förpackningar kan inte renheten garanteras
- Förrådet/skåpet ska vara så organiserat så att det äldsta materialet tas först och de nyaste sist. Hållbarhetsdatum kontrolleras kontinuerligt så att utgångsdatum inte överstigs
- Materialet förvaras i avdelningsförpackning
- Höggradigt rent gods ska förvaras dammfritt och så glest att det inte onödigt berörs. Oanvänt flergångsmaterial som är höggradigt rent ska desinfekteras en gång/vecka
- Bland sterilt/höggradigt rent material ska inga transportförpackningar förvaras

Rengöring och städrutiner

- Hyllor rengörs och desinfekteras 1 gång i månaden med ytdesinfektionsmedel med tensider
- Hyllor för produkter utan avdelningsförpackning rengörs 1 gång/veckan
- Tagytor bör rengöras och desinfekteras minst 1 gång i veckan
- Golv städas 1-2 gånger i veckan

Uttag av material från förråd

- Händerna ska vara desinfekterade och torra vid uttag av material i förråd
- Materialet tas fram från rätt håll så det äldsta tas först
- Utgångsdatum kontrolleras på produkten
- Duka en ny desinfekterad vagn/bricka för varje tillfälle.
- Ta endast ut det material som behövs för enskild behandling
- Framtaget material ska inte läggas tillbaka i förråd/skåp

Patientnära vagnar med material

Risken för att materialet blir förorenat ökar:

- om det förvaras på vådrummet
- om det transporteras
- om det förvaras i genomgångsrum
- om det förvaras utanför sin avdelningsförpackning

Därför ställs högre krav på ordning, rengöring och hantering vid förvaring av material i vagnar som används i vådrum, korridorer och behandlingsrum.

- Förvara så lite material som möjligt i vagnen
- Fyll på ofta, alltid med nydesinficerade torra händer
- Låt materialet ligga i avdelningsförpackning
- Håll materialet dammfritt t ex genom att använda lådor
- Organisera vagnen så du kan ta det du behöver utan att vidröra annat material
- Städa, rengör och desinfektera vagnen minst en gång i veckan

Hållbarhet på produkter

- Produktförpackning tagen ur avdelningsförpackning har en kortare hållbarhetstid på grund av att den ofta hanteras med risk att förpackningen skadas
- Oanvänt flergångsmaterial som är höggradigt rent ska desinfekteras 1 gång i veckan

Referenser

- Vårdhandboken [Förvaring - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](http://vardhandboken.se)
- Handbok för grundläggande rekommendationer för lagerhållning, hantering och transport av sterila medicintekniska produkter inom hälso- och sjukvård, tandvård och djursjukvård [80020381 \(sis.se\)](http://80020381.sis.se)
- Svensk förening för Vårdhygien - [BOV - Bygghus och Vårdhygien \(sfvh.se\)](http://bov-bygghus.se)